

Uchwała nr XVIII/70/2026
Rady Dzielnicy Orunia Górna – Gdańsk Południe
z dnia 29 czerwca 2026 r.

w sprawie nadania nazwy Rondo Wsi Maćkowy.

Na podstawie § 14 ust. 1 pkt 20 Statutu Dzielnicy Orunia Górna - Gdańsk Południe stanowiącego załącznik do Uchwały Nr III/26/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 11 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Dzielnicy Orunia Górna - Gdańsk Południe (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 21.12.2018 r., poz. 5239 z późn. zm.),

uchwała się co następuje:

§ 1.

Rada Dzielnicy Orunia Górna-Gdańsk Południe wnosi o nadanie nazwy Rondo Wsi Maćkowy skrzyżowaniu o ruchu okrężnym (tzw. rondu turbinowemu) zlokalizowanemu u zbiegu ulic: Niepołomickiej, Czerskiej oraz Starogardzkiej.

§ 2.

Lokalizacja ronda proponowanego do nadania nazwy Rondo Wsi Maćkowy została przedstawiona na załącznikach graficznych dołączonych do uchwały.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Dzielnicy Orunia Górna - Gdańsk Południe.

Przewodniczący Rady Dzielnicy
Orunia Górna – Gdańsk Południe

Ryszard Łusiak

UZASADNIENIE

W ramach realizowanej w latach 2022-2024 inwestycji pn. Budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Starogardzka – Niepołomska – Czerska wraz z rozbudową fragmentu ul. Starogardzkiej od granic Miasta Gdańska do zaprojektowanego ronda w ramach zadania pn. Modernizacja nawierzchni dróg na terenie Gdańska wybudowane zostało rondo turbinowe.

Mając na względzie reprezentatywną lokalizację skrzyżowania, a także chęć upamiętnienia i rozwoju wiedzy historycznej o części naszej dzielnicy, Rada Dzielnicy Orunia Górna-Gdańsk Południe wnioskuje o nadanie rondu nazwy „Rondo Wsi Maćkowy”.

Jak podaje portal Gedanopedia:

MAĆKOWY (1286 Maczkow, 1303 Mackowo, niem. Matzkau), osiedle rolniczo-mieszkaniowe do 2018 w dzielnicy Chełm, następnie dzielnicy Orunia Górna-Gdańsk Południe.

Od 1286 z nadania Mściwoja II własność biskupa włocławskiego. W 1303 na obszarze około 320 ha, wraz z zaginioną sąsiednią (na północy) wsią Unemino (w źródłach od 1277), wydane przez bp. Gerwarda do lokacji na prawie niemieckim. Sołtysami byli mieszcianie gdańscy. Przed 1334 scalone z Uneminem, graniczyły z Zakoniczynem. W XV–XVI wieku liczyły około 300 ha, puszczane przez biskupów włocławskich w dzierżawę.

W 1550 bp włocławski Andrzej Zebrzydowski przekazał na zasadach emfiteuzy (na dożywocie) dwa łany gruntu w pobliżu Kanahu Raduni burmistrzowi Gdańska Constantinowi Ferberowi i jego potomkom, co potwierdzali kolejni biskupi: w 1563 Mikołaj Wolski, w 1597 Hieronim Rozrażewski, w 1687 Bonawentura Madaliński (Trzy Świńskie Głowy). Sołectwo w Maćkowach w 1592 trafiło do gdańskiego mieszczanina Georga Zimpela. W 1615 sołtysiem wsi był gdańszczanin, Jakob Kallenberg, krewny Heinricha Kallenberg, prokuratora (zarządcy podgdańskich majątków biskupich) i konsystorza biskupiego sądu. Jakob Kallenberg otrzymał zgodę na postawienie na gruncie soleckim karczmy. Spustoszona podczas potopu szwedzkiego wieś Maćkowy w 1665 została wydzierżawiona rodzinie Gralewskich. W 1690 sołectwo dzierżył mieszczanin gdański Johann Fleischer. Już za czasów biskupa włocławskiego Mikołaja Wojciecha Gniewosza (1642–1654) wieś wykorzystywano jako podmiejską rezydencję ordynariuszy. Krzysztof Antoni Szembek, jeden z następców Gniewosza, później prymas i arcybiskup gnieźnieński, posiadał po 1721 w Maćkowach dwór, zwany kurią. Kolejny ordynariusz, Adam Stanisław Grabowski, w 1741 oddał dwór w dzierżawę z zastrzeżeniem, aby trafił w ręce świeckich katolików. W 1739 wieś wydzierżawiono łowczemu kołomyjskiemu Walentemu Lubowieckiemu.

W 1772, po I rozbiorze Polski, wieś sekularyzowano; w 1796 własność późniejszego burmistrza gdańskiego Carla Gottlieba Döringa, w 1803 jego brata Ernsta Friedricha Döringa, następnie w posiadaniu synów burmistrza gdańskiego Daniela Andreasa Zerneckego, Daniela Gottfrieda (1775–1847) i Johanna Samuela (1778–1861).

W latach 1807–1814 i 1920–1939 wieś znajdowała się w granicach I i II Wolnego Miasta Gdańska. W 1910 mieszkało tu 169 osób, w 1923 – 120. Latem 1939 po prawej stronie szosy do Starogardu Gdańskiego rozpoczął funkcjonowanie połowy obóz wojskowy, we wrześniu 1939 rozpoczęto budowę murowanych parterowych budynków koszar (obóz karny SS i policji); obiekt zniszczony po zajęciu miejscowości przez Armię Czerwoną 25 III 1945. W 1973 wieś wyłączono z wiejskiego powiatu gdańskiego i wcielono w obszar Gdańska.

W 1970 podjęto decyzje o budowie przy ul. Bartniczej 1 nowych obiektów dla Spółdzielni Mleczarskiej Maćkowy (w 1953 Zakład Przetwórstwa Mleka we Wrzeszczu przy al. Grunwaldzkiej, w 1957 Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska, największy producent swej branży na Pomorzu, przeniesiony do Maćków w ramach rozbudowy). Na plac budowy Gdańskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego weszło w 1975, oficjalne otwarcie nastąpiło 30 VI 1978, produkcję uruchomiono 19 VII 1978. W pierwszym roku działalności Spółdzielnia zatrudniała 221 osób, w 1994 wprowadziła na polski rynek mleko acidofilne, jako druga mleczarnia w Polsce rozpoczęła produkcję mleka UHT, a jako pierwsza milaktu – mleka UHT o obniżonej zawartości laktozy, jeden z pierwszych w Polsce producentów jogurtów, w latach 2003–2004 gruntownie zmodernizowana. Zakończyła działalność w 2017, budynki rozebrano.

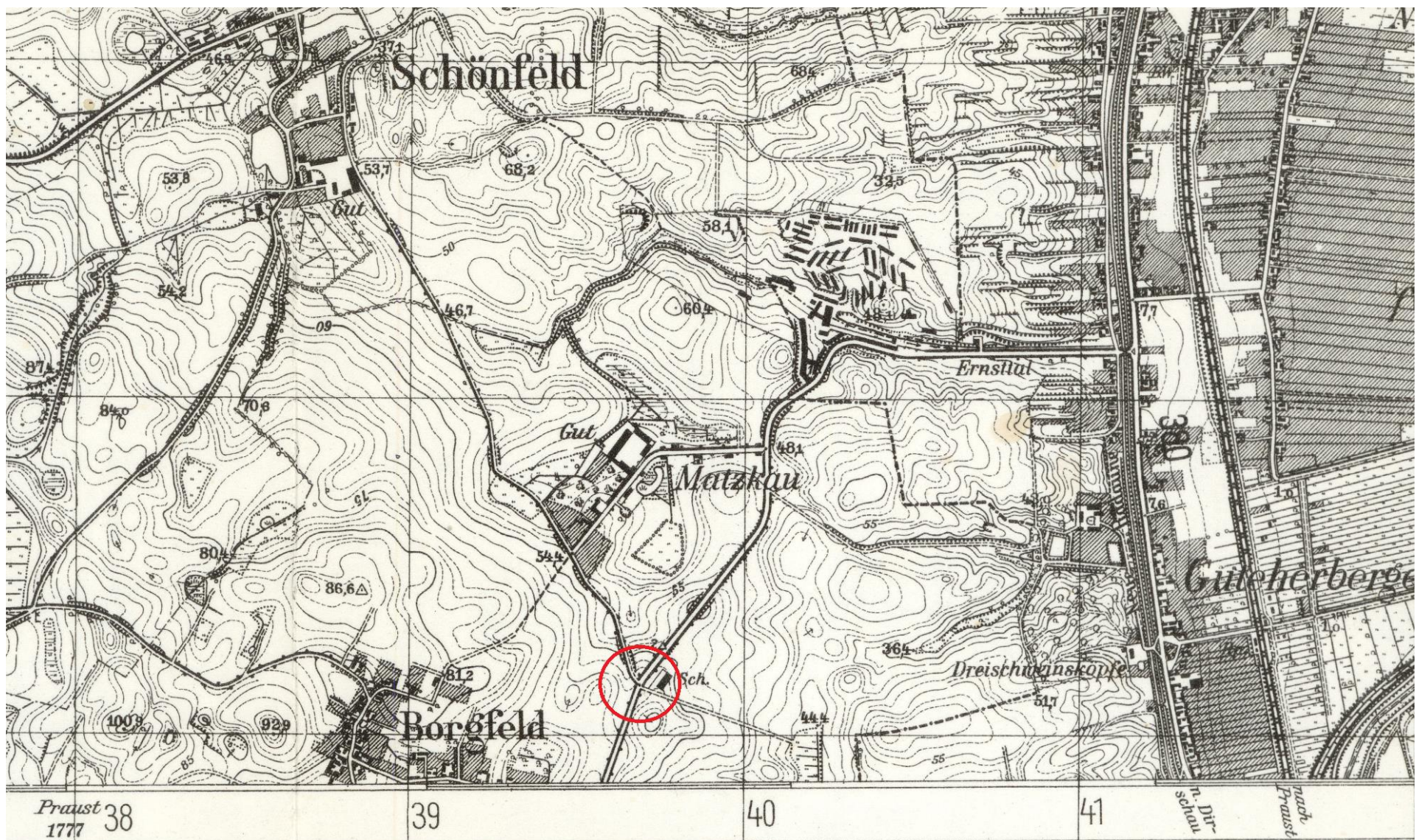
Patrząc na dzisiejszą mapę postulowane do nazwania Rondo znajduje się nieopodal zarówno historycznej zabudowy Wsi Maćkowy jak przywołanej wyżej Spółdzielni Mleczarskiej Maćkowy (która nazwę wzięła od Wsi Maćkowy).

Mając na względzie historię dawnej wsi Maćkowy, a także potrzebę zachowania wiedzy i utrwalenia świadomości mieszkańców, także w związku z procesem zacierania się obrazu urbanistycznego i nazwy samej wsi Maćkowy w przestrzeni (nie można zapominać o licznych komentarzach jakie padały przy nazywaniu przystanku PKM Południe przy Niepołomickiej właśnie od sąsiadującej historycznej Wsi Maćkowy) Rada Dzielnicy Orunia Górna-Gdańsk Południe wnioskuje jak na wstępie.

Mapa obrębu Maćkowy

Mapa historyczna Maćkowych:

Aktualna mapa

Zdjęcie obiektu (fot. DRMG):

